

Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya

Suplent

Proves d'accés a la universitat per a més grans de 25 anys
ABRIL 2003

Criteris d'avaluació

Prova comuna

Comentari de Text

Puntuació total: 10 punts

COMENTARI DE TEXT

a) CRITERIS GENERALS D'AVALUACIÓ

L'exercici té com a objectiu comprovar la maduresa de l'aspirant respecte a la capacitat de comprendre i d'interpretar un text tant en llengua catalana com en llengua castellana. Cal valorar també la capacitat d'anàlisi, de síntesi i de relació que l'estudiant pot aportar.

Les preguntes formulades aquest any es distribueixen en tres tipus. A les preguntes del primer tipus (**cadascuna de les preguntes 1 dels textos en català i castellà**), les persones candidates han de demostrar que són capaces de seleccionar les idees essencials que l'autor/a vol expressar en el seu text i de reescriure-les correctament en català o en castellà utilitzant altres expressions equivalents. L'habilitat i l'enginy per inventar un títol constitueixen, sens dubte, una mostra de la seva capacitat de condensar un missatge llarg en una sola frase. En el resum, es considerarà inadequat:

- La còpia innecessària de fragments de text o que la citació literal no es faci entre cometes.
- El llenguatge subjectiu o la formulació de judicis de valor explícits o implícits de l'aspirant.
- L'escriptura incoherent, desordenada, poc travada lògicament, sense connectors, amb mancances de cohesió gramatical, sense separació de paràgrafs.
- Les informacions i idees no exposades directament per l'autor/a o que no són al text.
- Un resum excessivament llarg o excessivament curt.

Amb les preguntes del segon tipus (**les preguntes 2 i 3 dels textos en català i castellà**), s'intenta valorar la capacitat de la persona candidata per pensar per si mateixa, i detectar-ne la maduresa, la independència de criteri i la cultura general.

Amb les preguntes del tercer tipus (**les preguntes 4 i 5 dels textos en català i castellà**), es vol valorar el coneixement de les eines elementals de la llengua.

La puntuació atorgada a cada una de les preguntes dels dos textos és la següent:

- 1a pregunta = 2,5 punts (0,25 punts per al títol i 2,25 per al resum)
- 2a pregunta = 0,5 punts
- 3a pregunta = 1 punt
- 4a pregunta = 0,5 punts
- 5a pregunta = 0,5 punts

Els aspirants poden contestar les preguntes en la llengua que desitgin (català o castellà) i les incorreccions sintàctiques i ortogràfiques, tant en llengua catalana com en castellana, restaran punts, de manera que cada falta ortogràfica o sintàctica en llengua catalana o castellana es penalitzarà amb **0,1 punts.**

La persona que faci la correcció ha d'assenyalar clarament en cada pregunta les incorreccions detectades i els descomptes realitzats. La nota final de l'exercici es podrà ajustar fins a la centèsima.

b) CRITERIS ESPECÍFICS D'AVALUACIÓ DELS TEXTOS PROPOSATS

1. Text català. Text de Joandomènec Ros

Pregunta 1. Títol i resum

Alguns **títols** per a aquest text podrien ser: La saviesa dels clàssics; La natura i els textos clàssics; La lectura alligadora; La destrucció de la natura anunciada als textos clàssics; Llegir des de la inquietud per la natura; Llegir els clàssics segons la mirada al nostre entorn; Tot es pot llegir segons el color de les nostres inquietuds; L'ensenyament etern dels textos clàssics...

Al **resum**, hi haurien d'aparèixer algunes d'aquestes **idees essencials**:

- La lectura il·luminadora dels textos «venerables» o clàssics aplicada a la destrucció actual del medi ambient.
- La tria d'un passatge d'*El Quixot* pel seu contingut pedagògic: Sancho Pança s'estrena com a governador de l'ínsula Baratària.
- La interpretació del passatge tenint en compte la destrucció actual del medi ambient: els recursos de la natura són limitats i l'home els està destruint ràpidament.
- La sorpresa que dona la lectura dels textos sagrats pel seu valor d'ensenyament ecològic.
- Els passatges de la Bíblia que es poden llegir com una incitació a l'espoli de la natura per l'home i els que podem llegir de la forma oposada. La diferència entre la natura que veien els que van escriure els textos fa milers d'anys i la que ara veiem nosaltres és la raó de la nostra interpretació «profètica» dels textos.
- Els textos «venerables» i la seva actualitat eterna.

Pregunta 2

Tenint en compte la seva preocupació per la destrucció de la natura per l'home. Veu en l'episodi d'*El Quixot* una lliçó; i als textos bíblics, anuncis de l'activitat espoliadora de l'home o de la necessitat de protegir la natura.

Pregunta 3

No, perquè critica els que s'entesten a trobar la resposta als problemes actuals en els textos sagrats escrits fa milers d'anys per persones ignorants de moltes coses que la ciència moderna ha escatit. L'autor juga a trobar als textos el que l'interessa per fer adonar-nos de la necessitat de protegir la natura.

Pregunta 4

Estrenant és gerundi; l'acció d'aquest verb, d'aspecte duratiu, succeeix al mateix temps que la de la proposició principal (*presenten*).

Pregunta 5

El subjecte és «hom», forma impersonal.

Pregunta 1. Títol i resum

Alguns títols per a aquest text podrien ser: La llei i l'edat; La gent gran pot ser sàvia; El desaprofitament social de la gent gran capaç; Les lleis que marginen la gent gran; L'edat no és la mateixa per a tothom; La dignitat de la gent gran; L'activitat indispensable del cos i de l'ànima de la gent gran; La societat i la gent gran: una necessària trobada...

Al **resum**, hi haurien d'aparèixer algunes d'aquestes **idees essencials**:

- El canvi espectacular de l'esperança de vida de l'ésser humà a les societats occidentals.
- La contradicció que significa, des de la constància d'aquest fet, que la llei cada vegada incapacita abans la persona per dur a terme activitats professionals.
- La necessitat de l'activitat del cos i de l'ànima per fruit d'una vida plena.
- La necessitat de lluitar contra els prejudicis existents envers l'edat de la persona.
- L'equivocació que representa allunyar de l'activitat social les persones grans que conserven les seves plenes capacitats: podrien servir a la societat amb la seva experiència i prudència acumulades.
- Velleja no significa incapacitat per a tothom.
- El destí de la majoria de persones és una vida llarga i productiva. Les lleis no poden desaprofitar aquesta contribució al bé social: s'ha d'acceptar la dignitat de totes les etapes de la vida humana.

Pregunta 2

A les societats occidentals, als nostres dies, l'esperança de vida és molt més llarga que mai; l'alimentació és molt més adequada (o ho pot ser gràcies als nostres coneixements), i la majoria dels països tenen règims democràtics. Les raons són el grau elevat de civilització i, per tant, de benestar social, i l'avenç de la ciència.

Pregunta 3

Essencialment a dues raons: l'esperança de vida s'allarga i el creixement de la població minva. Hi ha un baix índex de natalitat a causa de l'existència de mitjans per planificar-la i de la voluntat de les famílies de mantenir una alta qualitat de vida tenint una descendència més reduïda. La conseqüència més evident és que a poc a poc creix la població que no treballa perquè ja està jubilada, mentre que minva la població activa, la que produeix i la que consumeix més.

Pregunta 4

Hi ha dos pronoms relatius (*que* llevava a cabo; *que* caminaba) i dues conjuncions (Se cuenta *que*; ¿Cuál cree usted *que*).

Pregunta 5

Present: *cuenta, cree, es*

Pretèrit imperfecte d'indicatiu: *llevaba, caminaba*

Pretèrit perfect (pretérito indefinido o pretérito perfecto simple): *preguntó*.